

بررسی تاثیر انواع حمایت تحصیلی بر فرسودگی

تحصیلی و قصد ترک تحصیل

محمد تقی ابراهیمی^۱، مهدی نجاری^۲

^۱دکتری مدیریت استراتژیک، دانشگاه صنایع و معادن

^۲دکتری مدیریت آموزشی، دانشگاه ارومیه، دانشکده ادبیات و علوم انسانی

نویسنده مسئول:

محمد تقی ابراهیمی

چکیده

هدف تحقیق حاضر بررسی بررسی تاثیر انواع حمایت تحصیلی بر فرسودگی تحصیلی و قصد ترک تحصیل دانش آموزان دوره‌ی دوم متوسطه ناحیه یک آموزش و پرورش ارومیه در سال تحصیلی ۹۶ می باشد. این تحقیق از نظر هدف از نوع کاربردی و از نظر روش، توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دوره دوم متوسطه ناحیه یک آموزش و پرورش ارومیه و حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان برابر ۳۸۰ نفر تعیین گردید. برای نمونه‌گیری از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه ای استفاده شد. ابزار مورد استفاده جهت جمع آوری داده ها پرسش نامه می باشد. روایی پرسش نامه ها توسط اساتید مجرب مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه ها به روش الفای کرونباخ برای حمایت خانواده ۰/۷۷، حمایت همسالان، ۰/۷۷، حمایت مدرسه ۰/۷۲، قصد ترک تحصیل ۰/۸۴ و برای فرسودگی تحصیلی ۰/۷۸ بدست آمد که از لحاظ آماری مناسب می باشند. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده، از رگرسیون ساده و تحلیل رگرسیون چندگانه گام به گام استفاده گردید. نتایج تحقیق نشان داد که حمایت خانواده، حمایت همسالان و حمایت مدرسه بر قصد ترک تحصیل و فرسودگی تحصیلی تاثیر می گذارد. همچنین نتایج تحقیق نشان داد که فرسودگی تحصیلی بر قصد ترک تحصیل تاثیر می گذارد.

واژگان کلیدی: حمایت تحصیلی، فرسودگی تحصیلی، قصد ترک تحصیل

مقدمه

اهمیت آموزش متوسطه طی ۵۰ سال گذشته به طور فزاینده ای تغییر کرده است. در سال ۱۹۵۰ دسترسی به مدرک آموزش متوسطه به عنوان یک ارزش بازار کار محسوب می شد، در حالی که در سال ۲۰۰۰، مدرک آموزش متوسطه برای دسترسی به آموزش بالاتر، آموزش و پرورش و نیروی کار ضروری بوده است. ترک تحصیل از مدرسه مسائل جدی هم در سطح ملی و هم در سطح محلی را در بر دارد. پیامدهای اقتصادی و اجتماعی برای جامعه و همچنین پیامدهایی برای رفاه افراد در پی دارد^۱. این مسئله که برخی دانش آموزان به تحصیل خود ادامه دهند و برخی دیگر بدون اتمام تحصیلات خود آموزش دوره دبیرستان را ترک کنند، یک چالش بزرگ می باشد. ترک تحصیل زود هنگام (قصد ترک تحصیل) در آموزش دوره متوسطه یکی از مشکلات جدی دانش آموزان و جامعه می باشد. قصد ترک تحصیل برای دانش آموزان به عنوان یک نشانگر از یک الگوی عاطفه منفی در ارتباط با یک رویکرد بی تفاوت به مطالعه می باشد که منجر به حضور ضعیف، تعویق، عدم تلاش می گردد و نهایتاً منجر به ترک ناخواسته می گردد^۲. ترک زود هنگام مدرسه به عنوان نتیجه نهایی یک فرایند می باشد که به دلایل مختلف دانش آموزان علاقه خود را به آنچه که مدرسه به آنها ارائه می دهد از دست می دهند و مرحله به مرحله دانش آموزان تصمیم به ترک زود هنگام مدرسه می گیرند^۳ [4].

دیدگاه تئوریک مربوط به اینکه چرا برخی دانش آموزان شروع به قصد ترک تحصیل می کنند توسط تینتو^۴ (۱۹۸۷) مطرح شده است [5]. تینتو مدل تعاملی و طولی ترک از موسسات را توسعه داده است. این مدل ترک از موسسه را به عنوان یک فرایند در نظر می گیرد و اساساً به این مربوط می شود که چگونه وقایع و شرایط محیط یادگیری بر تصمیمات افراد تأثیر می گذارند و چگونه این امر منجر به قصد ترک آنها می شود. مدل او تعامل بین دانش آموز و موسسه را نشان می دهد و بر روی یکپارچگی تحصیلی و اجتماعی دانش آموزان در مدرسه تمرکز دارد. تینتو بیان می کند که تجارب دانش آموزان در مدرسه و پیشینه دانش آموزان عوامل مهمی هستند که توضیح می دهند که چرا برخی دانش آموزان قصد ترک تحصیل دارند [6]. استدلال می کنند که قصد ترک تحصیل با انجام این رفتار همبستگی بالایی دارد. این با بخش مهمی از تحقیق مبتنی بر تئوری رفتار برنامه ریزی شده در ارتباط است [7]. طبق مدل تینتو ماندگاری و پیوستگی مربوط به این می شود که تا چه اندازه افراد به خوبی برانگیخته می شوند و تا چه اندازه توانایی علمی با خصوصیات اجتماعی و آموزشی موسسات مطابقت دارد. این مطابقت موجب تعهد برای اتمام دوره می شود [8]. همچنین طبق مدل بین ۱۹۹۶ ماندگاری و پیوستگی را براساس قصد رفتاری پیش بینی می کند. قصد رفتاری به وسیله باورها و نگرش ها شکل می گیرد. تجارب دانش آموزان در داخل مدرسه، همچنین به همراه عوامل خارجی بر باورها، نگرش و تصمیمات اثر می گذارد [9].

بررسی های رامبرجر^۵ (۱۹۹۵)، سان^۶ (۲۰۰۸) نشان داد که پیامدها، روابط و سابقه ترک تحصیل آموزش متوسطه در بسیاری از مطالعات نشان داده شده است. آنها نشان دادند که تنها یک دلیل یا علت مشخص برای ترک تحصیل وجود ندارد، همچنین آنها نشان دادند که ترک زود هنگام مدرسه در دانش آموزان متفاوت است و عوامل تهدید کننده یکسانی وجود ندارد. بررسی های متعدد نشان داده است که تنها یک دلیل برای قصد ترک تحصیل وجود ندارد، بلکه عوامل مختلفی از جمله عوامل دموگرافیک، عوامل اجتماعی، پیشرفت تحصیلی و عوامل مدرسه ای وجود دارد [10]. تحقیقات در این زمینه نقش پیش بینی کننده های دموگرافیک مانند جنسیت و نژاد را نشان می دهند. علاوه بر متغیرهای دموگرافیک، عوامل اجتماعی مانند والدین دارای سطح آموزش پایین، تک والدینی و اقلیت ها نیز موثر می باشند. گروه سوم پیش بینی کننده ترک تحصیل زود هنگام شامل عوامل آموزشی مانند پیشرفت تحصیلی پایین و تکرار پایه می باشد [10]. بسیاری از مطالعات فرض می کنند که قصد ترک مدرسه یک مسئله شخصی نمی باشد. در واقع دانش آموزان در نهایت به دلیل ارتباط عملکرد پایین با دلایل شخصی تصمیم می گیرند مدرسه را ترک کنند. درک مسئله تصمیم به ادامه تحصیل نیازمند توجه به عوامل مدرسه ای در کنار عوامل شخصی می باشد. این به این معنی می باشد که مدرسه، ارتباطات، مدیر، معلمان می توانند و همسالان در قصد ترک تحصیل یا ادامه تحصیل تأثیر بگذارند [11].^۱ در حالت کلی پیش بینی کننده های ترک تحصیل زود هنگام متعدد هستند از این عوامل می توان به عوامل فردی: جنسیت، بهره هوشی و انگیزش، عوامل خانوادگی: موقعیت اقتصادی اجتماعی و خصوصیات مدرسه: جو، روابط معلم و شاگرد، نظم فرایندها، اندازه مدرسه، تعداد دانش آموزان کلاس اشاره نمود [6]. حمایت مدرسه به عنوان متغیر مهم پیش بینی بی علاقه به

¹ Dunn et al² Hi ckman et al³ Janosz et⁴ Tinto⁵ Rumberger⁶ Bean⁷ Rumberger⁸ Sun⁹ Knesting

مدرسه می باشد [12]؛ [13]¹. دانش آموزانی که در مدرسه اجتماعی نیستند به احتمال زیاد علاقه خود به مدرسه را از دست می دهند و متعاقباً قصد ترک تحصیل در آنها به وجود می آید [14]²، [15]³. طبق نظر رادریک (۲۰۰۶) دانش آموزان زمانی که در محیطی حمایتی مدرسه حضور می یابند تحت تأثیرات مثبت آن قرار می گیرند. مدارس متوسطه ای که معلمان را به کار می گیرند که از دانش آموزان حمایت می کنند در کاهش میزان ترک تحصیل مشارکت می کنند. چالش تحصیلی نقش مهمی در قصد ترک یا ماندن در مدرسه دارد [16]⁴. از عوامل موثر دیگر در قصد ترک تحصیل، خانواده می باشد. موقعیت اقتصادی و اجتماعی خانواده، سطح سواد والدین، روابط والد-فرزند، حمایت خانواده از عوامل موثر در ترک تحصیل زود هنگام می باشد. ماریا و فال⁵ و رابرتس⁶ ۲۰۱۲ نشان دادند که حمایت خانواده و حمایت معلمان احتمال ترک تحصیل مدرسه را کاهش می دهند. ادراک مثبت از حمایت خانواده بر قصد ترک تحصیل تأثیر می گذارد [17]⁸. لایرز⁹ (۲۰۰۴) دریافت که حمایت همسالان به طور مثبت با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ارتباط دارد. حمایت همسالان برای دانش آموزان با موفقیت تحصیلی کم تأثیر می گذارد و این ممکن است احتمال ترک تحصیل زود هنگام را برای این گروه کاهش دهد [18]؛ [19].

همچنین فرسودگی تحصیلی از جمله عوامل موثر دیگر در قصد ترک تحصیل دانش آموزان می باشد. تحقیقات در زمینه روانشناسی تربیتی نشان می دهد که دانش آموزان به دلیل حجم کاری، فشار زمان، کمبود فرصت برای خود مدیریت، تکرار ارزیابی، رقابت با همسالان، نامناسب بودن محتوای درسی، تدریس ضعیف، روابط ضعیف معلم-دانش آموز و درگیری در دیگر ابعاد زندگی، دچار استرس می شوند و این عوامل درگیری تحصیلی دانش آموزان را تحت تأثیر قرار می دهند و در نهایت منجر به فرسودگی تحصیلی دانش آموزان می شوند (مونتا، ۲۰۱۱). لیترز⁷ (۱۹۹۳) مطرح می کند که ابعاد فرسودگی تحصیلی موجب مقابله اجتنابی می شوند و خستگی عاطفی و بدبینی حاصل از فرسودگی تحصیلی بر قصد ترک تحصیل تأثیر می گذارد و موجب تشدید آن می شود [2].

تحقیقات نشانگر آن است که نبود حمایت اجتماعی باعث ایجاد فرسودگی در دانش آموزان می گردد. حمایت اجتماعی از منابع مختلف بر روی تقاضاها تأثیر می گذارد و با ابعاد فرسودگی رابطه دارد [20]. حمایت اجتماعی می تواند از سوی خانواده، همسالان و مدرسه و ... صورت بگیرد. ری و میلر (۱۹۹۴) دریافتند که میزان حمایت خانواده و ادراک حمایت همسالان با خستگی عاطفی ارتباط دارد. حمایت اعضای خانواده می تواند موجب تشویق عاطفی گردد و از کناره گیری از کار جلوگیری کند. همسالان می توانند به وسیله تبادل اطلاعات و منابع و یا با ارائه پیشنهادات باعث کاهش استرس و فشار بشوند. این امر در مورد محیط های آموزشی نیز صدق می کند [21]. مدرسه، محیطی حیاتی برای پیشرفت نوجوانان می باشد [22] از عوامل مدرسه ای که با فرسودگی تحصیلی همراه هستند سه عامل مهم عبارتند از: جو منفی مدرسه، انصاف و حمایت و خدمات مدرسه [23]⁴. حمایت مدرسه موجب می شود تا دانش آموزان فرسودگی کمتری را تجربه کنند در نتیجه موجب برانگیختگی دانش آموزان می شود. جو مثبت مدرسه و حمایت مدرسه رابطه منفی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان دارد [23].

علاوه بر مبنای نظری، پژوهش های تجربی موجود، عوامل مؤثر قصد ترک تحصیل دانش آموزان مورد کنکاش و بررسی قرار داده اند که در ادامه نوشتار حاضر به نتایج آنها می پردازیم.

مونتا (۲۰۱۰) طی تحقیقی با عنوان نیاز به موفقیت، فرسودگی و قصد ترک دریافت که نیاز به موفقیت مانع از فرسودگی تحصیلی می شود همچنین فرسودگی تحصیلی، قصد ترک تحصیل را پیش بینی می کند [2]. از نظر سالونووا و همکاران (۲۰۱۰) فرسودگی تحصیلی رابطه منفی با درگیری تحصیلی و عملکرد تحصیلی دارد [23]. طبق یافته های جونجینگ و زاتینگ (۲۰۰۵) فرسودگی تحصیلی رابطه

1 Chambers et al	0
1 Strom & Boster	1
1 Anderman	2
1 Christle et al	3
1 Roderick	4
1 Lockett, Cornlious	5
1 Mária Fall	6
1 Roberts	7
1 Vidotas et al	8
1 Lubbers	9
2 Staff & terry	0
2 Moneta	1
2 Leiters	2
2 Ray and Miller	3
2 Salmela- Aro et al	4
2 Salanova et al	5
2 Zhongzeng & Xiting	6

میانجی بین نیاز به موفقیت و قصد ترک تحصیل ایفا می کند [24]. تاناکودی و همکاران (۲۰۰۹) طی تحقیقی با عنوان تاثیر فرسودگی و حمایت اجتماعی سرپرست بر رابطه بین تضادکار و خانواده و قصد ترک به این نتیجه دست یافتند که فرسودگی رابطه میانجی بین تضاد کار و خانواده و قصد ترک ایفا می کند [25]. مو- نان (۲۰۰۸) طی تحقیقی با عنوان استرس شغلی، خودکارآمدی، فرسودگی و قصد ترک تحصیل در میان معلمان کودکان در تایوان دریافت که سطح فرسودگی به طور معنی داری با قصد ترک رابطه دارد [26]. لاورنینی و آلورنینی (۲۰۱۱) طی تحقیقی با عنوان رابطه بین زمینه اجتماعی، خودکارآمدی، انگیزش، پیشرفت تحصیلی و قصد ترک تحصیل در مدارس دوره متوسطه به این نتیجه رسیدند که انگیزش خود تعیینی با حمایت معلم رابطه دارد و انگیزش خود تعیینی بهترین پیش بینی کننده قصد ترک تحصیل می باشد [27]. ماریا و همکاران (۲۰۱۴) در تحقیقی با عنوان تعامل بین زمینه اجتماعی، ادراک از خود، درگیری تحصیلی و قصد ترک تحصیل دریافتند که حمایت معلم و حمایت والدین ادراک از خود و درگیری تحصیلی را پیش بینی می کنند و درگیری تحصیلی احتمال ترک تحصیل را کاهش می دهد [28]. مالینکرودت و سدلاسک (۲۰۰۹) طی تحقیقی دریافتند که بین حمایت اجتماعی، قصد ترک تحصیل و تکرار پایه رابطه وجود دارد [29]. تری (۲۰۰۸) در تحقیقی با عنوان تاثیرات اعضای خانواده و همسالان بر قصد ترک تحصیل دانش آموزان به این نتیجه دست یافتند که خانواده و همسالان تاثیر زیادی در قصد ترک تحصیل دانش آموزان دارند [30]. پر ایگل و پر (۲۰۱۳) در تحقیقی با عنوان عوامل پیش بینی کننده قصد ترک تحصیل از دبیرستان به این نتیجه دست یافتند که عوامل موثر در قصد ترک تحصیل شامل عوامل مدرسه ای و حمایت معلم و حمایت همسالان هستند [31]. جان و چن (۲۰۰۵) طی تحقیقی با عنوان رابطه بین حمایت تحصیلی والدین، همسالان و معلمان با پیشرفت تحصیلی با میانجی گری درگیری تحصیلی به این نتیجه دست یافتند که بین انواع حمایت و پیشرفت تحصیلی با میانجی گری درگیری تحصیلی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد [32]. اولویچ و موسترت (۲۰۱۴) در تحقیقی با عنوان پیش بینی کننده های فرسودگی تحصیلی دانش آموزان می باشد [33]. یانگ و فام (۲۰۰۴) دریافتند که حمایت از سوی خانواده، معلمان و همسالان به طور معنی داری با فرسودگی تحصیلی همراه است. یانگ و فام (۲۰۰۵) در تحقیقی با عنوان بررسی عوامل موثر بر فرسودگی دانش جویان MIS دریافتند که حمایت اجتماعی، خودکارآمدی و زنانگی فرسودگی تحصیلی را پیش بینی می کنند. ری (۲۰۱۴) در تحقیقی با عنوان بررسی فرسودگی در میان دانشجویان به این نتیجه دست یافت که حمایت خانواده و حمایت سازمانی و حمایت همسالان بر فرسودگی تحصیلی تاثیر می گذارد [34].

بنابراین با توجه به آنچه بیان شد و با توجه به اهمیت مسئله و همچنین به علت اینکه تحقیقات انجام گرفته در حوزه تحقیق مورد نظر بسیار محدود می باشد مزید بر علت گردید تا مسأله پژوهش حاضر چنین مطرح گردد: تاثیر انواع حمایت تحصیلی (خانواده، همسالان و مدرسه) بر قصد ترک تحصیل دانش آموزان دوه دوم متوسطه ناحیه یک آموزش و پرورش ارومیه چگونه می باشد؟

فرضیه های پژوهش:

با توجه به مبانی نظری و پیشینه پژوهش، فرضیه های این پژوهش عبارتند از:

فرضیه یک: انواع حمایت تحصیلی (خانواده، همسالان و مدرسه) بر فرسودگی تحصیلی دانش آموزان تاثیر دارد.

فرضیه دو: انواع حمایت تحصیلی (خانواده، همسالان و مدرسه) بر قصد ترک تحصیل دانش آموزان تاثیر دارد.

فرضیه سه: فرسودگی تحصیلی بر قصد ترک تحصیل دانش آموزان تاثیر دارد.

روش

پژوهش حاضر بر مبنای هدف از نوع کاربردی است. روش تحقیق به کار گرفته شده از نوع توصیفی-همبستگی می باشد. جامعه آماری، شامل کلیه دانش آموزان دوره متوسطه دوم ناحیه یک شهر ارومیه می باشد. برای تعیین حجم نمونه از جدول مورگان استفاده شده که ۳۸۰ نفر به روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای به عنوان نمونه انتخاب شدند که در نهایت ۳۶۰ نمونه مورد تحلیل قرار گرفتند. ابزار پژوهش برای جمع آوری داده ها پرسش نامه بوده و پرسش نامه پژوهش حاضر شامل سه بخش می باشد؛ بخش اول مربوط به پرسش نامه انواع حمایت تحصیلی می باشد: حمایت مدرسه سالما- آرو و ناتانن (۲۰۰۸) دارای چهار گویه، حمایت همسالان سونجا ری (۲۰۱۴) دارای چهار

² Thanacoody et al 7

² Mao- Nan 8

² Lucidi and Alivernini 9

³ Maria et al 0

Mallinckrodt, Sedlacek ³ 1

³ Per Egil, Per 2

³ Jun, Chen 3

Olweave & Mostert ³

گویه و حمایت خانواده حمایت همسالان سونجا ری (۲۰۱۴) دارای چهار گویه، بخش دوم مربوط به پرسش نامه قصد ترک تحصیل هارد و ریو (۲۰۰۳) دارای سه گویه، بخش سوم مربوط به پرسش نامه فرسودگی تحصیلی مزلاج- شائفلی و همکاران (۲۰۰۲) دارای ۱۵ گویه. روایی پرسش نامه ها توسط اساتید مجرب مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه ها به روش الفای کرونباخ برای حمایت خانواده ۰/۷۷، حمایت همسالان، ۰/۷۷، حمایت مدرسه ۰/۷۲، قصد ترک تحصیل ۰/۸۴ و برای فرسودگی تحصیلی ۰/۷۸ بدست آمد که از لحاظ آماری مناسب می باشند. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده، از رگرسیون ساده و تحلیل رگرسیون چندگانه گام به گام استفاده گردید.

یافته ها

در جدول ۱ شاخص های توصیفی متغیرها جهت بررسی پراکندگی مناسب توزیع داده ها ارائه شده است با توجه به این جدول مقادیر آماره های میانگین و انحراف استاندارد نشانگر پراکندگی مناسب داده ها می باشند.

جدول ۱ شاخص های توصیفی میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف معیار
حمایت مدرسه	۲,۲۲	۱,۳۱
حمایت خانواده	۳,۷۹	۰,۹۶
حمایت همسالان	۳,۲۹	۱,۳۱
قصد ترک تحصیل	۲,۵۶	۰,۸۳
فرسودگی تحصیلی	۲,۸۷	۰,۸۹

فرضیه اول پژوهش: انواع حمایت تحصیلی (خانواده، همسالان و مدرسه) بر فرسودگی تحصیلی دانش آموزان تاثیر دارد. برای پاسخ به این سؤال از آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه به روش گام به گام استفاده شد که نتایج آن در جدول شماره ۲ ارائه شده است.

جدول ۲: نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه برای پیش بینی فرسودگی تحصیلی از روی انواع حمایت تحصیلی

متغیر	R^2	R	ضرایب رگرسیون (β) و (B)	F	مقدار ثابت (a)	Sig
حمایت خانواده	۰/۱۲	۰/۳۴	$B = -.۳۲$ $\beta = -.۳۴$ $t = -۶,۲۴$	۴۸/۷۷	۴/۰۹	۰/۰۰۱
حمایت همسالان	۰/۱۸	۰/۴۳	$B = -.۱۸$ $\beta = -.۲۶$ $t = -۵,۳۴$ $B = -.۲۵$ $\beta = -.۲۷$ $t = -۵,۶۰$	۴۰/۵۴	۴/۴۵	۰/۰۰۱
حمایت مدرسه	۰/۱۹	۰/۴۴	$B = -.۱۶$ $\beta = -.۲۴$ $t = -۴,۸۶$ $B = -.۲۳$ $\beta = -.۲۵$ $t = -۴,۹۷$	۲۸/۶۰	۴/۵۶	۰/۰۰۱

خلاصه نتایج رگرسیون گام به گام در جدول (۲) در جهت آزمون فرضیه اول ارائه شده است بر اساس نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه، انواع حمایت ها با فرسودگی تحصیلی معنی دار هستند و ضریب همبستگی چند گانه $R = ۰/۴۴$ و ضریب تعیین $R^2 = ۰/۱۹$ می باشد که در سطح سطح $p < ۰/۰۱$ معنی دار است. با توجه به ضریب تعیین به دست آمده، مشخص شده است که حدود ۱۹ درصد واریانس متغیر فرسودگی تحصیلی توسط سه متغیر حمایت خانواده، حمایت همسالان و حمایت مدرسه قابل تبیین است.

فرضیه دوم پژوهش: انواع حمایت تحصیلی (خانواده، همسالان و مدرسه) بر قصد ترک تحصیل دانش آموزان تاثیر دارد. برای پاسخ به این سؤال از آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه به روش گام به گام استفاده شد که نتایج آن در جدول شماره ۳ ارائه شده است.

جدول ۳: نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه برای پیش بینی قصد ترک تحصیل از روی انواع حمایت تحصیلی

متغیر	R^2	R	ضرایب رگرسیون (β) و (B)	F	مقدار ثابت (a)	Sig
حمایت خانواده	۰/۱۲	۰/۳۵	$B = -.50$ $\beta = -.35$ $t = -7.11$	۵۰/۶۴	۴/۶۶	۰/۰۰۱
حمایت همسالان	۰/۱۴	۰/۳۶	$B = -.17$ $\beta = -.16$ $t = -3.22$	۳۱/۱۸	۴/۷۹	۰/۰۰۱
حمایت مدرسه	۰/۱۶	۰/۴۰	$B = -.14$ $\beta = -.11$ $t = -2.29$	۲۲/۷۸	۴/۹۹	۰/۰۰۱
			$B = -.44$ $\beta = -.31$ $t = -6.12$			
			$B = -.40$ $\beta = -.28$ $t = -5.41$			

خلاصه نتایج رگرسیون گام به گام در جدول (۳) در جهت آزمون فرضیه دوم ارائه شده است بر اساس نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه، انواع حمایت ها با قصد ترک تحصیل معنی دار هستند و ضریب همبستگی چند گانه $R = 0/40$ و ضریب تعیین $R^2 = 0/16$ می باشد که در سطح سطح $p < 0/001$ معنی دار است. با توجه به ضریب تعیین به دست آمده، مشخص شده است که حدود ۱۶ درصد واریانس متغیر فرسودگی تحصیلی توسط سه متغیر حمایت خانواده، حمایت همسالان و حمایت مدرسه قابل تبیین است.

فرضیه سوم پژوهش: فرسودگی تحصیلی بر قصد ترک تحصیل دانش آموزان تاثیر دارد. برای پاسخ به این سؤال از آزمون تحلیل رگرسیون ساده استفاده شد که نتایج آن در جدول شماره ۴ ارائه شده است.

جدول ۴. نتایج تحلیل رگرسیون برای پیش بینی قصد ترک تحصیل از روی فرسودگی تحصیلی

متغیر	β	B	F	R^2	R	SE
فرسودگی تحصیلی	۰/۵۴	۰/۳۵	۱۵۱/۶۴	۰/۲۹	۰/۵۴	۰/۷۵

خلاصه نتایج رگرسیون ساده در جدول (۵) در جهت آزمون فرضیه آخر ارائه شده است بر اساس آزمون رگرسیون و مطابق با جداول بالا در تبیین قصد ترک تحصیل از روی متغیر پیش بین موجود در فرضیه ملاحظه می شود که ضریب همبستگی برابر $R = 0/54$ ، ضریب تبیین $R^2 = 0/29$ و ضریب تبیین خالص برابر $0/29$ به دست آمده است. یعنی از روی متغیر پیش بین معنی دار موجود در مدل می توان تا حدود ۲۹ درصد واریانس قصد ترک تحصیل را تبیین کرد.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر انواع حمایت تحصیلی بر فرسودگی تحصیلی و قصد ترک تحصیل در بین دانش آموزان دوره‌ی دوم متوسطه‌ی ناحیه‌ی یک آموزش و پرورش شهر ارومیه انجام شد. با توجه به یافته‌ها مشخص شد که انواع حمایت تحصیلی شامل حمایت خانواده، حمایت همسالان و حمایت مدرسه بر فرسودگی تحصیلی تاثیر دارد. حمایت‌ها به طور منفی فرسودگی تحصیلی را پیش بینی می کنند. در صورتی که حمایت‌های تحصیلی در سطح پایینی باشند موجب افزایش میزان فرسودگی تحصیلی خواهند شد. حمایت‌های تحصیلی عامل مهمی در کاهش فرسودگی تحصیلی می باشند. لذا توجه به حمایت از سوی خانواده، همسالان و مدرسه در جهت بهبود عملکرد تحصیلی دانش آموزان و ایجاد انگیزه در آنها از اهمیت بالایی برخوردار است. به عبارت بهتر زمانی که دانش آموزان احساس کنند که از سوی خانواده، همسالان و مدرسه حمایت می شوند بیشتر در فعالیت‌های آموزشی مشارکت می کنند، روحیه بالایی خواهند داشت و میزان فرسودگی کمتری را تجربه خواهند کرد در نتیجه عملکرد بهتری خواهند داشت. این یافته با نتایج تحقیق اولویچ و موسترت (۲۰۱۴)، ری (۲۰۱۴)، تاناکودی و همکاران (۲۰۰۹) و یانگ و فام (۲۰۰۵) همسو می باشد.

همچنین نتایج تحقیق نشان داد که انواع حمایت تحصیلی شامل حمایت خانواده، حمایت همسالان و حمایت مدرسه بر قصد ترک تحصیل دانش آموزان تاثیر دارد. نتایج تجزیه و تحلیل‌ها نشان داد که حمایت‌ها به طور قصد منفی ترک تحصیل را پیش بینی می کنند. عدم حمایت دانش آموزان از سوی خانواده، همسالان و مدرسه منجر به قصد ترک تحصیل دانش آموزان خواهد شد. لزوم تداوم تحصیل و انگیزه تحصیلی وجود انواع حمایت‌های تحصیلی می باشد. دانش آموزان در صورت عدم دریافت حمایت از سوی منابع مختلف بیشتر در معرض خطر افت تحصیلی و ترک تحصیل قرار دارند. بنابراین باید به مسئله حمایت تحصیلی توجه فراوان شود. این یافته با نتایج تحقیق تاناکودی و همکاران (۲۰۰۹)، لاوسیدی و آلیورینی (۲۰۱۱)، ماریا و همکاران (۲۰۱۲)، پرایگل و پر (۲۰۱۳) و مالیکروت و سدلاسک (۲۰۰۹) همسو می باشد.

در نهایت نتایج تحقیق نشان داد که فرسودگی تحصیلی بر قصد ترک تحصیل دانش آموزان تاثیر دارد. فرسودگی تحصیلی به طور مثبت قصد ترک تحصیل دانش آموزان را پیش بینی می کند. دانش آموزان به هر اندازه که فرسودگی تحصیلی را تجربه بکنند، بیشتر علایم ترک تحصیل را از خود بروز خواهند داد. عدم توجه به مسئله فرسودگی تحصیلی منجر به کاهش شدید عملکرد تحصیلی خواهد شد و در نتیجه منجر به بروز افت ترک تحصیل خواهد شد. بنابراین عواملی که منجر به فرسودگی تحصیلی می شوند باید مورد شناسایی قرار گرفته تا از بروز اثرات منفی آن جلوگیری شود. این یافته با نتایج تحقیق مونت (۲۰۱۰)، جونجینگ و زاتینگ (۲۰۰۵) و موا-نان (۲۰۰۸) همسو می باشد.

به طور کلی نتایج پژوهش حاکی از آن است که انواع حمایت تحصیلی شامل حمایت خانواده، حمایت همسالان و حمایت مدرسه عوامل تاثیر گذار بر فرسودگی تحصیلی و قصد ترک تحصیل دانش آموزان می باشند. همچنین فرسودگی تحصیلی بر قصد ترک تحصیل دانش آموزان تاثیری می گذارد. بنابراین آموزش و پرورش و خانواده‌ها باید به نقش تاثیر گذار این عوامل توجه اساسی کنند و زمینه یادگیری موثر را در مدارس بهبود بخشند. بررسی یافته‌های تحقیق نشان می دهد که از بین انواع حمایت‌ها، حمایت خانواده تاثیر بیشتر در فرسودگی تحصیلی و قصد ترک تحصیل دانش آموزان دارند. خانواده‌ها باید بر اهمیت نقش و تاثیر خود در عملکرد تحصیلی دانش آموزان توجه ویژه داشته باشند و تلاش نمایند تا با حمایت خود از دانش آموزان و فراهم نمودن بستر مناسب برای دانش آموزان فرایند آموزش و یادگیری فرزندان خود را بهبود بخشند. دانش آموزانی که در مدرسه اجتماعی نیستند به احتمال زیاد علاقه خود به مدرسه را از دست می دهند و متعاقباً قصد ترک تحصیل در آنها به وجود می آید از سوی دیگر زمانی که دانش آموزان در محیطی حمایتی مدرسه حضور می یابند تحت تاثیرات مثبت آن قرار می گیرند و عملکرد تحصیلی بهتری را تجربه می کنند. تحقیقات نشان داده است که حمایت خانواده و حمایت معلمان احتمال ترک تحصیل مدرسه را کاهش می دهد. لذا در حالت کلی می توان گفت: برای رسیدن به اهداف آموزش و پرورش که در مقام نظر، همگان به اهمیت و لزوم عملی شدن آنها معترفند، باید توجه ویژه به نقش و اهمیت انواع حمایت‌های تحصیلی در عملکرد تحصیلی دانش آموزان و تقویت مثبت این حمایت‌ها در راستای بهبود فرایند تحصیل صورت گیرد و همگان از نتایج این تحول و تحرک مثبت بهره مند گردند.

- [1]. Dunn, C. Chambers, D. Rabren.K. (2004).Variables Affecting Students' Decisions to Drop Out of School, *Volume 25, Number 5, September/October 2004, Pages 314–323*.
- [2]. Moneta, G .B. (2011).Need for achievement, burnout, and intention to leave: Testing an occupational model in educational settings, *Personality and Individual Differences* 50, 274–278.
- [3]. Hickman, G. P., Bartholomew, M., Mathwig, J., & Heinrich, R. S. (2008). Differential developmental pathways of high school drop-outs and graduates. *Journal of Educational Research*, 102(1),3–14.
- [4]. Janosz, M., Archambault, I., Morizot, J., & Pagani, L. S. (2008). School engagement trajectories and their differential predictive relations to dropout. *Journal of Social Issues*, 64(1), 21–40.
- [5]. Rumberger, R. W. (1995). Dropping out of middle school: A multilevel analysis of students and schools. *American Educational Research Journal*, 32(3), 583–625.
- [6]. Mao-Nan, C.(2008) Job stress, self -efficacy, burnout, and intention to leave among kindergarten teachers in Taiwan, Ph.D.Dissertations, United States – Florida, Lynn University.
- [7]. Salanova, M., Schaufeli, W., Martínez, I., & Bresó, E. (2010). How obstacles and facilitators predict academic performance. The mediating role of study burnout and engagement. *Anxiety, Stress & Coping: An International Journal*, 23, 53–70.
- [8]. Tinto, V.(1987) Leaving College: Rethinking the Causes and Cures of Student Attrition. Chicago, IL: The University of Chicago Press.
- [9]. Bean, J. P.(1990).Why students leave: Insights from research. In D. Hossler, J. P. Bean, & Associates. *The Strategic Management of College Enrollments*, 170–185. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- [10]. Central Statistics Office (CSO) (2006). *Quarterly National Household Survey: Educational Attainment 2002-2005*. Dublin: Stationery Office.
- [10]. Wahlström, L., Michélsen, H., Schulman, A., & Backheden, M. (2013). Support, opinion of support and psychological health among survivors of a natural disaster. *International Journal of Social Psychiatry*, 59(1), 40-47.
- [11]. Knesting, K. (2008). Students at risk for school dropout: Supporting their persistence. *Preventing School Failure*, 52(4), 3–10.
- [12]. Chambers, D., Dunn, C., & Rabren, K. (2004). Variables affecting students' decisions to drop out of school. *Remedial and Special Education*, 25, 341–323.
- [13]. Strom, R. E., & Boster, F. J. (2007). Dropping out of high school: A meta-analysis assessing the effect of messages in the home and in school. *Communication Education*, 56(4), 433–452.
- [14]. Anderman, L. H. (2003). Academic and social perceptions as predictors of change in middle school students' sense of belonging. *Journal of Experimental Education*, 72, 5–22.
- [15]. Christle, C. A., Jolivette, K., & Nelson, M. (2007). School characteristics related to high school drop-out rates. *Remedial and Special Education*, 28(6), 325–339.
- [16]. Lockett, C. Cornelious. L.(2015) Factors contributing to secondary school dropouts in an urban school district, *Research in Higher Education Journal* Volume 29.
- [17]. Vaidotas,L. Pennington, B. Olorunniwo,J. Festus.O(2013). how students' perceptions of support systems affect their intentions to drop out or transfer out of college. *Review of Higher Education & Self-Learning .*, Vol. 6 Issue 18, p209-221. 13p.
- [18]. Terry,M.(2008). The Effects that Family Members and Peers Have on Students' Decisions to Drop Out of School, *Educational Research Quarterly*. Vol. 31.3. 25-38.
- [19]. Wright, S. L., Jenkins-Guarnieri, M. A., & Murdock, J. L. (2012). Career development among first-year college students: College self-efficacy, student persistence, and academic success. *Journal of Career Development*.
- [20]. Halbesleben, J. R. B. (2006). Sources of social support and burnout: A meta-analytic test of the conservation of resources model. *Journal of Applied Psychology*, 91(5), 1134- 1145.
- [21]. Ray, E. B., & Miller, K. I. (1994). Social Support, Home/Work Stress, and Burnout: Who can Help? *The Journal of Applied Behavioural Science*, 30(3), 357-373.
- [2۲]. Zhang,Y., Gan, Y., & Cham, H. (2007). Perfectionism, academic burnout and engagement amongChinese college students: A structural equation modeling analysis.*Personality and Individual Differences*, 43 .1529–1540.

- [23]. Salmela-Aro, K. Kiuru, N. Pietikäinen, M. Jokela, J. (2008). The Role of School Context in Adolescents' School-Related Burnout, *European Psychologist* 2008; Vol. 13(1).
- [24]. Litalien, D., Guay, F., & Morin, A. J. S. (2015). *Motivation for PhD studies: Scale development and validation*. Manuscript submitted for publication.
- [25]. Thanacoody, P. R. Bartram, T. Casimir, G. (2009). The effects of burnout and supervisory social support on the relationship between work-family conflict and intention to leave, *Journal of Health Organization and Management*, Vol. 23 No. 1, pp. 53-69.
- [26]. Multon, K. D., Brown, S. D., & Lent, R. W. (1991). Relations of self-efficacy beliefs to academic outcomes: A meta-analytic investigation. *Journal of Counseling Psychology*, 38, 30-38.
- [27]. Lucidi, F. Alivernini, F. (2011) Relationship Between Social Context, Self-Efficacy, Motivation, Academic Achievement, and Intention to Drop Out of High School: A Longitudinal Study, *The Journal of Educational Research*, 104:241-252.
- [28]. Mária Fall, A. Roberts, G. (2012). High school dropouts: Interactions between social context, self-perceptions, school engagement, and student dropout. *Journal of Adolescence* 35, 787-798.
- [29]. Mallinckrodt, B. Sedlacek, W. (2009). Student Retention, Social Support and Dropout Intention: Comparison of Black and White Student, *NASPA Journal*, 2009, Vol. 46, no. 4.
- [30]. Rae, S. (2014). Investigating Burnout among University Students in a Post- Disaster Environment: Was there enough Support? A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the Degree of Master of Science in Applied Psychology at the University of Canterbury, Christchurch, New Zealand.
- [31]. Per Egil, M. Per, F. (2013). Factors predicting Intention to leave secondary school early, Australian Association for Research in Education, <http://www.aare.edu.au/publications-database.php/8233>.
- [32]. Jun, J. Chen, L. (2005). Relation of Academic Support From Parents, Teachers, and Peers to Hong Kong Adolescents' Academic Achievement: The Mediating Role of Academic Engagement, *Genetic, Social, and General Psychology Monographs*, 131(2), 77-127.
- [33]. Olwage, D. Mostert, K. (2014). Predictors of student burnout and engagement among university students, *Journal of Psychology in Africa*, Vol. 24, No. 4, 342-350.
- [34]. Yang, H., & Fam, C. K. (2005). An investigation of the factors affecting MIS student burnout in technical-vocational college. *Computers in Human Behavior*, 21, 917-932.